

A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom, 2013. január–november

A tartalomból

1 Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

2 Ágazati teljesítmények

3 Társadalmi és jövedelmi folyamatok

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

- A globális konjunktúrát 2013-ban visszafogott növekedés jellemezte, amely a fejlett országok jegybankjainak köszönhetően likviditásnövelő monetáris politikával párosult. A Világbank legfrissebb becslése szerint a **világgazdaság teljesítménye** 2013-ban 2,4%-kal bővült, ezen belül a magas jövedelmű országok 1,3, a fejlődő államok 4,8%-os gazdasági növekedést értek el. A világ második legnagyobb nemzetgazdaságának számító Kína GDP-je 7,7%-kal emelkedett 2013-ban a megelőző évhez képest.
- Több mint egy évig tartó csökkenést követően 2013 folyamán a **magyar gazdaság** növekedési pályára állt. **2013 első kilenc hónapjában** a GDP volumene – a kiigazított adatok szerint – 0,6%-kal, ezen belül a III. negyedévben 1,8%-kal bővült a megelőző év azonos időszakához képest. A termelési oldalt tekintve a mezőgazdaság és az építőipar teljesítmény-emelkedése számottevően járult hozzá a növekedéshez. A felhasználási oldalon – több mint négy évig tartó csökkenést követően – újra élénkült a beruházási aktivitás, emellett a közösségi fogyasztás és a külkereskedelem is támogatta a gazdasági bővülést. Az uniós tagállamok gazdasági növekedési rangsorában hazánk a középmezőnyben helyezkedik el.
- A **külkereskedelmi termékgazdaságban 2013 novemberében** – az első becslés szerint – a kivitel euróértéke 0,8%-kal növekedett, a behozatalé 2,6%-kal csökkent az előző év azonos hónapjához képest. A külkereskedelmi mérleg az év tizenegyedik hónapjában 804 millió euró aktívumot ért el, ami 237 millió eurós javulást jelent az egy évvel korábbihoz képest. A **január–novemberi** időszakban az export értéke – szintén euróban kifejezve – 1,8, az importé 1,4%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest. A külkereskedelmi mérleg 6960 millió eurós aktívummal zárt, 446 millió euróval többel, mint 2012 január–novemberében.
- 2013 első tíz hónapjában** a külkereskedelmi forgalom **forintban mért árszínvonala** az exportban 0,3, az importban 0,8%-kal csökkent, így a cserearány 0,5%-kal javult. Nemzeti valutánk egy év alatt a főbb devizákhoz képest 1,7%-kal gyengült, ezen belül az euróhoz mérten 2,1% volt a leértékelődés, míg a dollárhoz viszonyítva 0,9% volt az erősödés mértéke.
- A Magyar Nemzeti Bank adatai szerint a **folyó fizetési mérleg a 2013 I–III. negyedévet** 2,3 milliárd eurós többlettel zárta, ami a mérleg 1,3 milliárd eurós javulását jelenti az egy évvel korábbihoz képest. A folyó fizetési mérleg mind a négy részmérlege kedvezőbbé vált, a javulás mértéke az áruforgalomban 463 millió eurót, a január–szeptemberi aktívum pedig 3,5 milliárd eurót tett ki. A reálgazdasági tranzakciók másik cso-

portjában, a szolgáltatásokban 2,8 milliárd eurós többlet keletkezett az első három negyedév során, 73 millió euróval több, mint egy évvel korábban. A szolgáltatások aktívumához jelentős mértékben járult hozzá az év első kilenc hónapját 1,8 milliárd eurós többlettel záró idegenforgalom. A jövedelemmozgások egyenlege 4,3 milliárd eurós hiányt mutat, 251 millió euróval kevesebbet, mint 2012 első három negyedévében. Az ide tartozó tételek közül a legnagyobb értékű, 2,9 milliárd eurós nettó jövedelemkiáramlás a közvetlen tőkebefektetésekhez kapcsolódott. A viszonzatlan folyó átutalások esetében 356 millió eurós bevételi többlet keletkezett az első három negyedévben, szemben az egy évvel korábbi állapottal, amikor 194 millió eurós deficitet számított a központi bank. A folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlegeként kialakuló – úgynevezett felülről számított – **külfölddel szembeni finanszírozási képesség** 4,4 milliárd eurót tett ki 2013 első kilenc hónapjában, ami 2,0 milliárd euróval több az egy évvel korábbinál. A folyó fizetési mérlegben, valamint a tőkemérlegben elszámolt **EU-transzferek** együttes egyenlege 3,2 milliárd eurós többletet mutat, ami 1,2 milliárd euróval meghaladja a 2012. I–III. negyedévet.

- A Magyar Nemzeti Bank adatai szerint **2013. szeptember végén** a nemzetgazdaság bruttó, a közvetlen tőkebefektetéseken belüli egyéb tőke nélküli **külföldi adósságállománya** 86,4 milliárd euró volt, a nettó adósságállomány pedig 37,8 milliárd eurót tett ki. Egy év alatt a bruttó adósságállomány 13%-kal, a nettó pedig 16%-kal csökkent. A magánszektor nettó adósságállománya 22,5 milliárd eurót, az államháztartás és MNB együttes csoportjáé pedig 15,3 milliárd eurót tett ki 2013. szeptember végén, melyek 12, illetve 21%-kal alacsonyabbak az egy évvel ezelőttnél.
- 2013-ban az államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 929 milliárd forint volt, ami az egyenleg 331 milliárd forintot jelent az egy évvel korábbihoz képest. A romláshoz hozzájárult, hogy több, korábban önkormányzati feladatot 2013-ban már az államháztartás központi alrendszeréből finanszíroztak. Az alrendszerek közül a központi költségvetés egyenlege 369 milliárd forinttal romlott, s a hiány 980 milliárd forintot tett ki. A társadalombiztosítási alapok esetében a mérleg 118 milliárd forinttal javult, amellyel a 2013. évet nullszaldósan zárta ez az alrendszer. Az elkülönített állami pénzalapok mérlege 80 milliárd forinttal kedvezőtlenebbé vált, amellyel együtt 51 milliárd forintot többlet keletkezett.
- 2013 első három negyedévében a kormányzati szektor** – eredmény-szemléletben számított – **hiánya** 556 milliárd forintot tett ki, a bruttó hazai termék 2,5%-át. A hiány az egy évvel ezelőttihez képest 168 milliárd forinttal, GDP-arányosan 0,7 százalékponttal növekedett. 2012 első három negyedévéhez viszonyítva a bevételek 5,9, a kiadások pedig 7,3%-kal bővültek. A kiadásokon belül 25%-kal, 649 milliárd forintra emelkedtek a felhalmozási kiadások, amelyhez az árvízvédekezéssel kapcsolatos nagyprojektek, egyes középületek felújítása, valamint a rend- és katasztrófavédelmi fejlesztések járultak hozzá. A Magyar Nemzeti Bank adatai szerint **az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított („maastrichti”) adóssága** 23,1 billió forint volt szeptember végén, 3,9%-kal több, mint egy évvel korábban. A GDP-arányos adósság 79,7% volt, 1,2 százalékponttal magasabb a 2012. szeptember végénél.

Ágazati teljesítmények

- **2013 novemberében a mezőgazdasági termelői árak** 14,6%-kal estek vissza, amit elsősorban a növényi termékek jelentős árcsökkenése (21,8%) alakított. Az élő állatok és állati termékek ára mindössze 0,9%-kal mérséklődött. Összességében **2013. január–novemberben** a mezőgazdasági termelői árak 8,1%-kal csökkentek az előző év azonos időszakához képest. A növényi termékeknel a magas termésmennyiségek miatt csökkentek az árak (14,2%), az állatok és állati termékek árai azonban 3,8%-kal emelkedtek.
- **Novemberben az ipari termelés volumene** – az októberi 6,0%-os növekedés után – 3,5%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. A munkanappal kiigazított adatok szerint a termelés volumene 5,8%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A termelési volumen bővülése továbbra is elsősorban a járműgyártásban tapasztalt volumennövekedés, illetve az ehhez kapcsolódó beszállítói ágazatok eladásaiban bekövetkezett növekedés következménye. Novemberben a belföldi értékesítés 1,8, az exportértékesítés 4,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.
- Az ipari termelés volumene **január–novemberben** 0,9%-kal meghaladta a 2012. január–novemberit. Az ipari értékesítés volumene ennél nagyobb mértékben, 1,7%-kal nőtt, ezen belül az exporteladások 4,2%-kal emelkedtek, míg a belföldi értékesítés 1,5%-kal csökkent.
- Az ipar **nemzetgazdasági ágai** közül az ipari termelés több mint kilenczetedét adó **feldolgozóipar** termelési volumene január–novemberben 1,5%-kal nőtt, míg az **energiaszektor** 7,2, a kis súlyú **bányászaté** pedig 13,4%-kal csökkent. A feldolgozóipari termelés közel negyedét kitevő járműgyártás termelési volumene 17,0%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit, miközben az ágazat értékesítése mindkét irányban nőtt. A közepes súlyú alágak közül a vegyi anyag, termék gyártása 7,4, a villamos berendezés gyártása pedig 2,3%-kal bővült. A termelés mintegy tizedét adó, jellemzően belföldre termelő élelmiszeripar kibocsátása azonban 0,8, a szintén jelentős súlyú, elsősorban külföldre értékesítő számítógép, elektronikai optikai termék gyártásának volumene pedig 12,1%-kal volt kevesebb.
- A termelés volumenének növekedése mellett az iparban alkalmazásban állók száma¹ az **első tizenegy hónapban** 0,5%-kal emelkedett, az **egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene** pedig 0,4%-kal nőtt. A termelékenység a feldolgozóiparban 0,9%-kal nőtt, az energiaiparban pedig 5,2%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva.
- Az **ipari termelői árak január–novemberben** 0,7%-kal voltak magasabbak, mint egy évvel korábban. A **belföldi értékesítés árai** átlagosan 0,4%-kal mérséklődtek, a nagy súlyú energiaszektorban (2,9%) és kősztyártás, kőolaj-feldolgozásban (4,6%) történt árszínvonal-csökkenés következtében. Az **exportértékesítés árszínvonala** az első tizenegy hónapban 1,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.
- **Novemberben** tovább folytatódott az **építőipar** február óta tartó növekedése, a termelés volumene – a kiigazítatlan és a munkanaptényezővel kiigazított adatok szerint egyaránt – 18,9%-kal haladta meg a 2012. novemberit. Mindkét építményfőcsoport termelése emelkedett: az épületek építése 27,9, az egyéb építményeké 11,7%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Szezonálisan és munkanaphatással kiigazítva a termelés volumene 3,0%-kal magasabb volt az előző havinál. Az első tizenegy hónap során mindösszesen három hónapban csökkent a termelés az előző hónapoz képest.
- **Január–novemberben** az építőipari termelés volumene 9,5%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Február óta mindkét építményfőcsoportban folyamatos a növekedés, az első tizenegy hónapban az épületek építése átlagosan 10,3, az egyéb építményeké 8,6%-kal emelkedett. A termelésbővülés az előbbiben az alacsony bázis mellett elsősorban az ipari épületek építésével, az utóbbiban az út- és vasútépítési munkákkal, illetve – kisebb mértékben – a közműfejlesztésekkel függött össze.
- A **november végi szerződésállomány** volumene 58,1%-kal meghaladta az egy évvel korábbit: az épületek építésére 10,6, az egyéb építmények

építésére 77,3%-kal nagyobb volumenű szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban.

- **Január–novemberben az új építőipari szerződések** volumene 26,8%-kal magasabb volt, mint 2012 azonos időszakában. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések 3,5, az egyéb építményekre kötöttek 44,0%-kal nőtt. Az előbbiben elsősorban egészségügyi, ipari, illetve kisebb mértékben oktatási épületekre szóló szerződések, az utóbbiban pedig a gyorsforgalmi úthálózat, elkerülő utak, vasút, valamint közműfejlesztésre kötött néhány nagy értékű szerződés volt a meghatározó.
- A szolgáltató ágazatok közül a **kiskereskedelmi forgalom** volumenének emelkedése tovább folytatódott: az októberi 2,5%-os emelkedés után novemberben 4,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. A vásárlások élénkülése elsősorban a rendkívül alacsony inflációval, valamint a bérek és nyugdíjak reálnövekedésével függ össze. Összességében **az első tizenegy hónapban** 0,7%-kal emelkedtek az eladások. (A naptárhatástól megtisztított index novemberben 4,8, január–novemberben 0,8%-os bővülést mutat.) Októberhez képest a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index 0,4%-kal magasabb volt.
- 2013 január–novemberében a kiskereskedelmi forgalom közel felét (45,8%) kitevő **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek** eladásai 0,4%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a forgalom csaknem kilenczetedét lebonyolító vegyes üzletek (hiper- és szupermarketek, vegyesboltok) 2,5%-kal csökkent, ezzel párhuzamosan – elsősorban a dohány-kiskereskedelmet érintő jogszabályi változások miatt – az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzletek 26,9%-kal emelkedett. A **nem élelmiszertermékek** forgalma az első tizenegy hónapban 0,4%-kal nőtt. A tevékenységcsoporton belül a forgalom csaknem harmadát adó bútor-, műszaki cikkek-üzletek eladásai 2,3, a szintén jelentős részesedésű könyv-, számítástechnika-, és egyébipar cikkek-üzletek pedig 2,8%-kal csökkent. Az ipar cikkek jellegű vegyes kiskereskedelem eladási volumene 1,2%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. Forgalmnövekedés a gyógyszer-, gyógyászati termék-, illatszert- (0,5%), valamint a textil-, ruházati és lábbeli üzletek (4,0%) esetében volt. Az **üzemanyag-kiskereskedelem** volumene április óta minden hónapban meghaladta az egy évvel korábbit. Összességében a benzinkutaknál január–novemberben 2,0%-kal emelkedett a forgalom, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 2,2%-kal csökkent.
- A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem** eladásai novemberben 6,7%-kal emelkedtek, ugyanakkor az első tizenegy hónap átlagában 0,5%-os volt a mérséklődés az előző év azonos időszakához képest.
- **2013. január–novemberben a kereskedelmi szálláshelyeken** 8 millió 270 ezer vendég 21 millió 494 ezer vendégéjszakát vett igénybe. A vendégek száma 5,4, a vendégéjszakáké 4,6%-kal nőtt 2012 azonos időszakához képest. A vendégéjszakákban mért vendégforgalom több mint háromnegyedét fogadó szállodák 5,4%-os forgalmnövekedést regisztráltak, az átlagos szobafoglaltság 50,6% volt. A **külföldi vendégek** száma (4,1 millió fő) 5,5, vendégéjszakáiké (11 millió) 4,9%-kal emelkedett. A jelentősebb küldőországo kból hazánkba érkezők forgalma változóan alakult: a németeké és az osztrákoké csökkent (4,8 és 5,8%-kal), az olaszoké stagnált, az orosz, a brit, a cseh és a lengyel vendégeké pedig növekedett (23, 13, 5,9, illetve 12%-kal). Az év első tizenegy hónapjában 5,4%-kal több **belföldi vendég** (4,2 millió fő) szállt meg a kereskedelmi szálláshelyeken, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma (10 millió) 4,2%-kal nőtt. A belföldi vendég-forgalom a kilenc turisztikai régió közül Nyugat-Dunántúlon és Közép-Dunántúlon csökkent, a többi régióban viszont nőtt. A szálláshelyeken közel 14 milliárd forint értékben fizettek a vendégek Széchenyi Pihenőkártyával. A szálláshelyek bruttó árbevétele 277 milliárd forintot tett ki, folyó áron 10%-kal többet, mint egy évvel korábban, miközben a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás árai 3,1%-kal lettek magasabbak.

¹A legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásoknál.

- Az ország összes **vendéglátóhelyének** – a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeivel együtt – 2013 január–novemberében 695 milliárd forint bevétele volt, ami 0,3%-os volumennövekedést jelent 2012 első tizenegy hónapjához viszonyítva. Ezen belül a kereskedelmi vendéglátóhelyi forgalom volumene 1,3%-kal bővült, a munkahelyi viszont 5,8%-kal csökkent.
- **2013 első kilenc hónapjában** a lakosság 30%-a tett legalább egy alkalommal többnapos belföldi utazást, ami 2,2 százalékponttal elmarad az egy évvel korábbtól. A belföldi turizmusban részt vevők utazásainak száma (közel 11 millió) jelentősen, 17%-kal visszaesett 2012 I–III. negyedévéhez képest. A hazai turisták 48 millió napot töltöttek utazással, 9,5 millióval kevesebbet, mint 2012 első három negyedévében. A hétvégi típusú (1–3 éjszakás) utazások – mind az utazások számát, mind az utazáson eltöltött időt illetően – kedvezőtlenebbül alakultak, mint a 4 és annál több éjszakás utazásoké. A hétvégi utazások mindkét mutatót tekintve ötödével estek vissza, a legalább négyéjszakás utazások száma ugyanakkor 7,6, az utazáson töltött idő pedig 13%-kal mérséklődött. Az utazók turisztikai célú kiadása folyó áron 2,0%-kal csökkent, összességében 205 milliárd forint volt. A turisták az 1–3 éjszakás utazások során 12%-kal kevesebbet, az ennél hosszabb utazások során viszont 8,1%-kal többet költöttek. Az egy napra jutó átlagos fogyasztás 4253 forintot tett ki, 17%-kal többet, mint 2012 I–III. negyedévében.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az alapvető **népmozgalmi mutatók** szerint **2013 első tizenegy hónapjában** az egy évvel korábbihoz viszonyítva kevesebb születés és halálozás jellemezte hazánkat. Előzetes adatok szerint 2013 január–novemberében 81 241 **gyermek született**, ami 2,0%-os (1659 fős) csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. A születési arányszám 0,1 ezrelékponttal, 9,0 ezrelékre mérséklődött. Az **elhunytak** 114 882 fős száma 2,6%-kal (3092 fővel) elmaradt a 2012 azonos időszakitól, a halálozási arányszám pedig 13,0 ezrelékről 12,7 ezrelékre csökkent. 2013 első tizenegy hónapjában a **csecsemőhalandóság** 5,1 ezrelékes mutatója 0,3 ezrelékponttal magasabb volt az egy évvel korábbinál.
- A **természetes fogyás** üteme némileg mérséklődött, mivel a halálozások száma nagyobb mértékben csökkent, mint a születéseké. 2013 január–novemberében a fogyás mértéke 33 641 fő volt, 1433 fővel kevesebb az egy évvel azelőttihez képest.
- **2013. szeptember–november** időszakában – a foglalkoztatottság növekedése és a munkanélküliség mérséklődése következtében – a munkaerő-piaci mutatók kedvezőbbek voltak, mint egy évvel korábban. A 15–74 éves **foglalkoztatottak száma** 4 millió 12 ezer fő volt, közülük 3 millió 979 ezer fő tartozott a 15–64 évesek közé. Ez utóbbi korcsoportban a foglalkoztatottak száma 88 ezer fővel (2,3%-kal) nőtt, a **foglalkoztatási arány** 59,6%-os értéke pedig 1,5 százalékponttal meghaladta a 2012. szeptember–novemberit. A foglalkoztatottság növekedésének döntő része a férfiakhoz kötődött, körükben a foglalkoztatási arány (2,0 százalékpontot emelkedve) 65,7, a nők esetében (1,0 százalékpontot emelkedve) 53,7% volt. A foglalkoztatottak számának és arányának bővülése mindhárom fő korcsoportban megfigyelhető volt. A 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 21,1, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 76,7, míg az idősebb, 55–64 éveseké 39,2% volt.
- A **munkanélküliek száma** – szintén a 15–64 éves népesség körében és a vizsgált időszakban – 57 ezer fővel kevesebb, 410 ezer főt tett ki, míg a **munkanélküliségi ráta** 9,3%-os értéke 1,4 százalékponttal maradt el a 2012. szeptember–novemberitől. (Legutóbb, 2008. december–2009. február időszakában volt hasonlóan alacsony (9,1%) a munkanélküliségi ráta, ezután a mutató folyamatosan meghaladta ezt az értéket.) A férfiak és a nők munkanélkülisége egyaránt csökkent, munkanélküliségi rátájuk 9,3 és 9,4% volt. Éves összehasonlításban a 15–24 éves fiatalok és a

25–54 évesek munkanélkülisége mérséklődött, az 55–64 éveseké ugyanakkor meghaladta az egy évvel korábbit. A munkanélküliek mintegy 55%-a legalább egy éve keresett állást, a munkanélküliség átlagos időtartama 17,5 hónapról 19,4 hónapra nőtt.

- **2013. január–novemberben** a nemzetgazdaságban² a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havonta átlagosan **bruttó** 229 700 forintot kerestek, 3,8%-kal többet az egy évvel korábbinál. A **nettó átlagkeresetek** – családi adókedvezmény nélkül számított – 150 400 forintos összege 5,3%-kal haladta meg a 2012. január–novemberit. (A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a bruttó átlagkereset 4,4, a nettó 5,9%-kal nőtt.) A versenyszférában alkalmazásban állók nettó 157 400 forintot kerestek havonta, a közfoglalkoztatottak nélküli közszférában pedig 148 800 forintot. A nettó átlagkereset a vállalkozásoknál 5,5, a közfoglalkoztatottak nélküli közszférában pedig 7,1%-kal emelkedett egy év alatt. A nonprofit szervezeteknél dolgozók nettó bére 4,9%-kal, 136 900 forintra nőtt.
- A **költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél** a foglalkoztatottak érintett körének – az adó- és járulékváltozások ellentételezése céljából – a keresetbe nem tartozó **kompenzáció**t fizetnek. Ezen a címen a költségvetésben dolgozók havonta átlagosan bruttó 10 100, a nonprofit szervezeteknél 9900 forint juttatást kaptak.
- 2013 I–III. negyedévében a **keresetek reálértéke**³ nemzetgazdasági szinten 2,4%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest, amihez a nettó bérek növekedési ütemének gyorsulása és az infláció lassulása egyaránt hozzájárult. (2012 I–III. negyedévében 3,6%-os mérséklődés következett be.)

1. tábla

A családi kedvezmény figyelembevételével számított nettó és reálkeresetek alakulása, 2013. I–III. negyedév

Eltartott gyermekek száma	Nettó kereset		Reálkereset
	forint/fő/hó	indexe, 2012. I–III. negyedév=100,0	
Nincs eltartott gyermek	145 271	105,1	102,9
1 gyermek	154 346	104,2	102,0
2 gyermek	170 949	103,8	101,6
3 vagy annál több gyermek	174 086	104,3	102,1
Nemzetgazdaság összesen	154 409	104,5	102,4

- A **fogyasztói árak** emelkedésének üteme rendkívül alacsony szintre süllyedt: **decemberben** átlagosan 0,4%-kal emelkedtek az árak az előző év azonos időszakához képest. A pénzromlás fékeződésében szerepet játszott a rezsicsökkentés, valamint a tartós fogyasztási cikkek mérséklődő árszínvonala. Legnagyobb mértékben továbbra is a szeszes italok, dohányárak drágultak, miközben az élelmiszerek áremelkedése visszafogott volt.
- Összességében **2013-ban** a fogyasztói árak átlagosan 1,7%-kal emelkedtek az előző évhez képest. A javak főbb csoportjai közül – elsősorban a jövedékiadó-emelés miatt – a legnagyobb mértékben a szeszes italok, dohányárak drágultak (10,9%) az előző évhez viszonyítva. Ugyanakkor az élelmiszerek áremelkedése (2,8%) – részben a bázishatás miatt – a 2012. évinél visszafogottabb volt. Ezen belül a hús, hal és készítményeik 4,7, a liszt 3,3, a burgonya pedig 57%-kal drágult, miközben a cukor fogyasztói ára 7,4, a tojásé – az előző évi magas bázishoz képest – 8,9%-kal csökkent. A szolgáltatások árszínvonala 3,6%-kal nőtt, ezen belül a lakbér, lakásszolgáltatás díja kismértékben csökkent (0,3%), a hírközlésé 2,5, a közlekedési szolgáltatásoké pedig 4,4%-kal emelkedett. A pénzügyi szolgáltatások fogyasztói ára átlagosan 36%-kal növekedett. Az egyéb cikkek, üzemyanyagok ára 0,5%-kal emelkedett, ezen belül a járműüzemyanyagokért átlagosan 1,9%-kal kellett kevesebbet fizetni a korábbi magas bázis-

²A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

³A személyi jövedelemadó-rendszer 2011. évi változása és elsősorban a családi adókedvezmény bevezetése miatt új számítási módszer alkalmazása vált szükségessé. A mikroszimulációs modellen alapuló módszertani fejlesztés lehetővé tette a nettó és a reálkeresetek alakulásának gyermekszám szerinti becslését, figyelembe véve a családi adókedvezmény hatását is.

hoz képest. A ruházódási cikkek fogyasztói ára kismértékben mérséklődött (0,4%) az előző évhez képest, miközben a tartós fogyasztási cikkek árcsökkenése (1,9%) tovább folytatódott. Elsősorban a rezsicsökkentés-

nek köszönhetően a legnagyobb mértékben a háztartásienergia-árak estek vissza (8,5%). Ezen belül a távfűtésért 11,4, a vezetékes gázért 9,8, az elektromos energiáért pedig 9,9%-kal kellett kevesebbet fizetni.

2. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2013. január–november

Megnevezés	2012	2013.		
		január– október	november	január– november
Ipari indexek				
termelés	98,2	100,7	103,5	100,9
értékesítés belföldre	96,1	98,1	101,8	98,5
értékesítés exportra	99,3	104,2	104,4	104,2
létszám	97,9	100,4	101,4	100,5
termelékenység	100,4	100,3	101,8	100,4
Építőipari termelés indexe	93,4	108,3	118,9	109,5
Mezőgazdasági értékesítés indexe	102,3	101,4	139,4	105,2
Kiskereskedelmi forgalom indexe	97,8	100,4	104,3	100,7
Behozatal értéke, millió euró	73 297	62 406 ^R	6 547	68 953
értékindexe	100,5	101,8	97,4	101,4
Kivitel értéke, millió euró	79 952	68 563 ^R	7 350	75 913
értékindexe	100,0	102,0	100,8	101,8
Árindexek				
ipari termelői árak	104,3	100,8	100,6	100,7
ipari belföldi értékesítési árak	105,3	99,7	98,1	99,6
mezőgazdasági termelői árak	115,4	95,5	85,4	91,9
behozatali forintárak	104,3	99,2	..	..
kiviteli forintárak	102,9	99,7	..	..
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 674	2 681	2 776	2 690
index	99,4	100,2	103,5	100,5
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	11,0	..	..	9,3 ^{b)}
Bruttó átlagkereset, ezer forint	223,1	227,8	248,1	229,7
nominális index	104,7	103,8	104,1	103,8
Nettó átlagkereset, ezer forint	144,1	149,2	162,5	150,4
nominális index	102,1	105,2	105,7	105,3

a) A 15–64 éves népességen belül.

b) 2013. szeptember–november

^R Revideált adat.**2.) 2013. január–december**

Megnevezés	2012	2013.		
		január–november	december	január–december
Fogyasztóiár-index	105,7	101,9	100,4	101,7
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	-599	-876	-53	-929
Ebből:				
központi költségvetés	-611	-997	17	-980
társadalombiztosítási alapok	-118	51	-51	0

További információk, adatok
(linkek):[Táblák](#)www.ksh.hu

Elérhetőségek:

Kommunikacio@ksh.hu[Információs szolgálat](#),

Telefon: (+36-1) 345-6789